

A szocialista országok találmányi hivatalai elnökeinek budapesti tanácskozásáról

A szocialista országok találmányi hivatalainak elnökei Budapesten az Ipari Vásár alkalmából május 19-e és 30-a között tárgyalásokat folytattak. A Szovjetunió, a Német Demokratikus Köztársaság, Csehszlovákia, Bulgária, Románia és a vendéglátó Magyar Népköztársaság hivatalai képviseltették magukat a tárgyalásokon, melyeknek a célja a baráti együttműködés további elmélyítése volt.

Az 1959 novemberében Berlinben tartott konferencia óta a szocialista országok találmányi hivatalainak képviselői első ízben most jöttek össze. A tanácskozások során elsősorban azt vitatták meg, hogy a berlini konferencia határozatainak végrehajtása mily mértékben mélyítette el e téren az együttműködést. Az egyes határozatok végrehajtásával kapcsolatban a tanácskozásról az alábbiakban számolhatunk be.

1. Kölcsönös tájékoztatás a nemzetközi konferenciákon és kiállításokon történt részvételről

A montecarloi nemzetközi találmányi kiállításon és konferencián a szocialista országok közül egyedül az NDK vett részt. A társhatóságoknak a német hivatal a kiállításról és a konferenciáról részletes írásbeli tájékoztatót küldött. A kiállítás és a konferencia egyik célkitűzése az volt, hogy állandó szervezetet létesítsen a szabadalmazott, de meg nem valósított találmányok értékesítésére. Kapitalista termelési viszonyok között erősebben kiütözik a feladattervek, az irányított újtómozgalom, feltalálói tevékenység hiánya. Ennek következtében számos olyan találmányra engedélyeznek szabadalmat, melyeknek hasznosságáról és megvalósíthatóságáról a tőkés vállalatokat meg kell győzni. A kiállításon részt vett NDK-delegációnak az a véleménye, hogy a montecarloi kezdeményezés e téren kevés sikerrel kecsegtethet. A német elvtársak a konferencián a kiállítási elsőbbségi jogról tartott előadás keretében ismertették azokat a fontosabb rendelkezéseket, melyek a szocialista országokban előmozdítják a találmányok gyors megvalósítását.

2. A szabadalmi leírásokat a kinyomtatásukat követő négy héten belül kölcsönösen ki kell cserélni

A hivatalok e határozatnak maradéktalanul eleget tesznek. Egyes hivatalok még nem állapodtak meg abban, hogy a leírásokat hány példányban cseréljék ki, továbbá nem közölték, hogy a múltban már kinyomtatott szabadalmi leírások közül melyekre van szükségük, hogy a szabadalmi tárukban fenálló hiányt pótolják. A hiányok pótlása fokozatosan megtörténik. E határozatokat a hivatalok tehát máris maradéktalanul végrehajtották.

3. Tájékoztató szolgálat a fontosabb találmányokról

A határozat végrehajtását a legtöbb hivatal megkezdte. Nem nyert még végleges tisztázást, hogy e tájékoztatás milyen mérvű legyen.

A szovjet elvtársak e határozatot a technika fejlesztése szempontjából igen nagy jelentőségűnek tartják. Véleményük szerint a tájékoztató szolgálatnak két feladatot kell megoldania: először fel kell hívnia a tájékoztatásnak a figyelmet a nagyobb jelentőségű találmányokra, másodsor pedig kellő adatot kell tartalmaznia a közlésnek ahhoz, hogy a találmányt a legelőnyösebben megvalósítsák.

A német elvtársak álláspontja szerint elsősorban a várható gazdasági eredmény nagysága dönti el, hogy milyen műszaki dokumentáció megküldése hasznos. Ebből a szempontból közömbös az a tény, hogy a találmányi bejelentésre engedélyezték-e a szabadalmat, sőt még az is közömbös, hogy a műszaki megoldást a találmányi jelleg elismerése szempontjából a találmányi hivatalhoz egyáltalán bejelentették-e. Az információszolgálatot a német elvtársak nem kívánják pusztán a megadott szabadalmakra korlátozni, hanem azt ki kívánják terjeszteni a találmánynak el nem ismert bejelentésekre, sőt a nagyobb jelentőségű újításokra is.

A német elvtársak álláspontját a megjelentek igen értékesnek és érdekesnek tekintik, jóllehet ilyen irányú adatközlésre — megfelelő tájékoztató szolgálat hiányában — vállalkozni nem tudnak.

E nagy jelentőségű határozat végrehajtása céljából a hivatalok a találmányokról szóló tájékoztató szolgálatot sürgősen kiépítik, meghatározzák, hogy a megvalósítást célzó tájékoztatásnál milyen egységes metodikát kövessenek, végül a KGST keretében folytatott dokumentáció-cserével kapcsolatban saját illetékes szerveknek javaslatot tesznek.

4. Egységes szabadalmi osztálymutató kidolgozása

E munka előkészítésére Berlinben titkárságot szerveztek, mely a kérdést részletesen tanulmányozva, munkaprogramot dolgozott ki. Igen fontos, hogy e munka minél gyorsabban befejezést nyerjen, viszont a munka-

L. V. Popov, a találmányi hivatalok elnökeinek budapesti tanácskozásán résztvevő szovjet delegáció vezetője

Gerhard Rudolph dr., az NDK találmányi hivatalának elnöke

Jaroslav Nemeček, a csehszlovák találmányi hivatal elnöke

Liviu Trufinescu, a román találmányi hivatal elnöke

Jordan Petrushev, a bolgár találmányi hivatal elnöke

A dunai kiránduláson: Vékony Sándor, az OTH osztályvezetője, I. V. Scserbjakov, a szovjet delegáció tagja és Tasnádi Emil, az OTH elnöke

tempó meggyorsítása nem befolyásolhatja károsan a munka minőségét. Figyelemmel a kérdés jelentőségére, a hivatalok részletesen tanulmányozni fogják a megküldött tervezetet és javaslatot tesznek, hogyan lehet a munka ütemét gyorsabbá tenni anélkül, hogy ez a munka minőségét károsan befolyásolná.

5. Segítségnyújtás a kapitalista országok szabadalmi leírásainak megszerzése tekintetében

A szocialista országok találmányi hivatalainak munkája szempontjából igen nagy jelentőségű és nagy értéket képvisel a megadott szabadalmak leírása. Az egyes szocialista országok által megadott szabadalmak kinyomtatott leírásainak pótlása tárgyában Berlinben határozatot hoztak és e határozat végrehajtása már folyamatban van. A tökéletes újdonságvizsgálathoz azonban feltétlenül szükséges, hogy nemcsak a szocialista országokban megadott szabadalmak leírása, hanem a kapitalista országokban kinyomtatott szabadalmi leírások is rendelkezésre álljanak az egyes hivataloknak. A hivatalok képviselői részletesen beszámoltak arról, hogy náluk mely kapitalista országok szabadalmi leírásai állnak rendelkezésre, melyek viszont azok az országok, melyektől korlátozottan vagy egyáltalán nem kapják meg a kinyomtatott szabadalmi leírásokat, vagy megkapják ugyan, de a korábbi leírások hiányának pótlása nehézségekbe ütközik.

A megjelent hivatalok képviselői kijelentették, hogy e téren akár fotokópiák, vagy mikrofilmek formájában készséggel bocsátják rendelkezésre a náluk meglévő szabadalmi leírásokat. A hiányok pótlása céljából elhatározták: az összes hivatalok közlik, hogy mely kapitalista országokban kiadott szabadalmi leírások tekintetében kívánják a náluk fennálló hiányt pótolni és ugyancsak közlik, hogy a náluk levő szabadalmi tárból mely kapitalista országok szabadalmi leírásai pótolhatók fotokópiák vagy mikrofilmek útján. Ezt követően fel fogják osztani egymás között a fotokópiák és a mikrofilmek szolgáltatását, nehogy egyes országokban a kapitalista szabadalmi leírások pótlásával kapcsolatos munka feleslegesen, túlságosan terhelje a hivatalokat. Ez a megoldás sokkal gazdaságosabbnak, gyorsabbnak mutatkozik, mint a szabadalmi leírásoknak közvetlenül az egyes kapitalista országokból történő beszerzése.

6. Az újdonságkutatással kapcsolatos segítségnyújtás

E határozattal két kérdéscsoport függ össze. Egyrészt, hogy a szocialista országok találmányi hivatalai megküldik egymásnak azon módszereknek és metodikának részletes leírásait, mellyel az újdonságvizsgálatot folytatják. Ily anyagot eddig a magyar fél küldött a társhivatalok részére. Az újdonságvizsgálat módszerének felülvizsgálata során a hivataloknak módjukban lesz azt a legjobb módszert kiválasztani, melynek segítségével valóban csak az abszolút, világviszonylatban új, műszaki megoldásokat ismerik el találmányi jellegűnek.

A második kérdés, ami e tárgykörrel összefügg, hogy az egyes hivatalok egymásnak konkrét találmányi bejelentéssel kapcsolatban az újdonságkutatás terén segítséget nyújtanak. A hivatalok jelenlévő képviselői bejelentették, hogy e téren egymástól igen értékes és jelentős támogatást kaptak. A kérdés jelentőségét és fontosságát külön hangsúlyozni felesleges. A szovjet elvtársak utalnak arra, hogy náluk a bejelentések újdonságát 4 hónapon belül felül kell vizsgálni és ez a magyarázata annak, hogy ily segítség kérésekor sürgős, gyors munkára tartanak igényt. Megállapítást nyert, hogy e téren egyik hivatalra sem hárult olyan túlzott teher, mely a hivatalokat rendes munkájuk végzésében zavarta volna.

7. A feladattervek tekintetében nyújtandó kölcsönös tájékoztatás

Vita merült fel, hogy a határozat végrehajtása az újítási feladattervekre korlátozódik, vagy ezalatt a kutatási feladattervet, illetőleg a kutatási eredményeket és azokról szóló tájékoztatást kell-e érteni. A cseh elvtársak álláspontja szerint újítási feladattervek kölcsönös közlése volna célszerű, természetesen nem vállalati, hanem országos szinten. Csehszlovákiában külön intézet foglalkozik ezzel. Kiszűrik az üzemi, iparági és minisztériumi feladattervből az országos jelentőségű feladatokat és országos újítási feladattervet készítenek. Amennyiben az elvtársak ez iránt érdeklődnek, az e munkával kapcsolatos részletes felvilágosítást küldenek a társhivataloknak.

A tanácskozás végén a megjelentek megállapították, hogy a berlini konferencia határozatainak főbb pontjait az egyes hivatalok maradéktalanul végrehajtották, illetőleg annak végrehajtását fokozatosan és tervszerűen előkészítik. Az együttműködést előmozdító értékes munka fokozatosan elmélyül és bíznak abban, hogy a jelenlegi budapesti majd a későbbi tanácskozások során még pozitívabb és barátságosabb segítséget tudnak nyújtani egymásnak ahhoz, hogy az újítómozgalom és a feltalálói tevékenység révén a nép köréből felszínre kerülő értékes kezdeményezéseket a műszaki fejlesztés szolgálatába állítsák.